

Hoe thuiszorgmedewerkers goede zorg kunnen bieden die aansluit bij zingeving van ouderen

Thuiszorgmedewerkers komen in hun werk dagelijks in aanraking met zingevingsvragen van ouderen, maar weten niet altijd hoe ze hier op een goede manier mee om kunnen gaan. Susan Hupkens onderzocht hoe geestelijk verzorgers ingezet kunnen worden als coach om zorgmedewerkers sensitiever te maken voor dit type vragen en hen er mee te laten omgaan. Op 29 april 2021 verdedigde zij haar proefschrift *At home with meaning. Older persons' meaning in life, good home nursing and nurse education* aan de Universiteit voor Humanistiek.

'Waarvoor zou ik op moeten staan vandaag?', 'Heb ik het wel goed gedaan in mijn leven?': Vooronderzoek liet zien dat zorgprofessionals de grote thema's – met name rond het levenseinde – wel weten te benoemen, maar dagelijkse zingeving wordt niet makkelijk herkend. Susan Hupkens (werkzaam aan de Hogeschool Rotterdam) onderzocht wat belangrijk is voor zingeving van thuiswonende ouderen, hoe zorg hierbij kan aansluiten en hoe we zorgprofessionals op dit gebied kunnen coachen en opleiden. Ze evalueerde het educatief programma 'Betekenisvol Leven in de Buurt' dat door geestelijk verzorgers wordt verzorgd. Hierbij coachen geestelijk verzorgers zorgmedewerkers in het herkennen van vragen over zingeving en het omgaan hiermee.

Kwaliteitsmomentjes

Vrijwel alle geïnterviewde ouderen ervoeren zin in het leven en hadden veel verschillende bronnen die voor deze zingeving zorgen. Hoewel hun omstandigheden steeds moeilijker worden, doen ouderen heel veel om zin in het leven te behouden, al kost dit sommigen grote inspanning. De geïnterviewde ouderen verwachtten niet dat zorgmedewerkers aandacht hadden voor hun zingeving. Toch wisten zij allemaal situaties te noemen waarbij zorgmedewerkers aansloten bij hun behoefte aan zingeving en dit was voor hen van grote waarde. Deze afgestemde zorg geeft namelijk een gevoel van plezier, veiligheid, erkenning en waardering. Bovendien vergroot het de mogelijkheid voor ouderen om zelf vorm te geven aan een goede dag. "Ik verzamel meer van die kwaliteitsmomentjes met de mensen en dat is belangrijk

voor beiden: de ouderen krijgen de zorg die zij verdienen en ik heb voldoening omdat ik betekenis kan geven aan mijn werk."

Werkboek

De educatie door geestelijk verzorgers aan zorgprofessionals bestond uit zes verschillende onderdelen, waaronder teamsessies en coaching on the job. Uit evaluatie met de zorgprofessionals bleek dat deze bijdroeg aan betere persoonsgerichte zorg, aan plezier in het werk van de zorgmedewerkers en ook aan hun persoonlijke groei. In het promotietraject is er een methode ontwikkeld voor de coaching van zorgmedewerkers op dit gebied en is het onderliggende leer- onderwijsproces in beeld gebracht.

De materialen zijn in thema's verwerkt in:

[!\[\]\(0f848bbd71cef6b345273b16f905912a_img.jpg\) Werkboek 'Betekenisvol Leven in de Buurt'](#)

[!\[\]\(339a16584d5da0f0a3ca4e9ec17bf6a1_img.jpg\) Methodiekboek 'Betekenisvol Leven in de Buurt'](#)

Tijdens de coronapandemie is er een handreiking geschreven voor zorgmedewerkers:

[!\[\]\(de95854c7ee024cfadc48187bbb781b2_img.jpg\) Flyer 'Zingeving: zo ondersteun je ouderen om ook nu een zinvolle dag te beleven'](#)

[Betekenisvol Leven in de Buurt \(BLIB\)](#) is een methode die na het project is voortgezet en uitgebreid in de zorgorganisatie en daarbuiten. De methode past goed in het beleid van de gemeente Rotterdam waarin een belangrijke pijler is: ertoe doen.

Bron en achtergrond informatie

Susan Hupkens werkt aan de Hogeschool van Rotterdam. Ze is haar loopbaan begonnen als verpleegkundige. Zij heeft jarenlange ervaring in het zorgonderwijs. In 2009 is zij afgestudeerd als gezondheidswetenschapper (public health). Sinds haar afstuderen heeft ze meegewerkt aan diverse projecten van Kenniscentrum Zorginnovatie op het gebied van participatie, ouderenzorg, kwaliteit van leven en werk van de Hogeschool. Daarnaast studeerde ze aan de Graduate School van de Universiteit voor Humanistiek.

Bron April 2021: [Hogeschool Rotterdam](#)